

Locuinti'a Redactorului

si

Cancelari'a Redactiunii

o in

Strat'a Morariloru Nr. 13.

Scrisorile nefrancate nu se voru primí decatu numai de la corespundintii regulari ai „Federatiunii.“
Articlii tramisi si nepublicati se voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esi Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Pretulu de Prenumeratiune:

Pre trei lune . . . 8 fl. v. a.
Pre siese lune . . . 6 „ „ „
Pre anulu intregu . . . 12 „ „ „

Pentru Roman'i a:

prea. intregu 30 Fr. = 30 Lei n.
„ 6 lune 15 „ = 15 „ „
„ 3 — 8 „ = 8 „ „

Pentru Insertiuni:

10 cr. de linia, si 30 cr. taca'a timbrala pentru fiesco-caro publicatiune separatu. In loculu doschisus 20 cr. de linia.

Unu esemplariu costa 10 cr.

Persecutiuni noue contr'a „Federatiunii.“

Asta-di, 21 e., primiramu de la judele de instructiune in afacerile de pressa pentru districtulu de Pest'a urmatoriele doue acte de citatiune:

Nr. 369.

1870.

Judele de instructiune in afacerile de pressa pentru districtulu de Pest'a.

Directorulu causelor regesci, ca procuroru generalu in afacerile de pressa, plangundu-se inaintea mea d'in caus'a delictului de pressa ce ar fi cuprinsu in articlulu de fondu publicatu in Nr. 72 alu diurnului periodicu „F e d e r a t i u n e a“ d'in anulu 1870: te invitu, Domnule Redactoru, ca, pentru a fi ascultatu, sè bine-voiesci a te infatisia, sub greutatea consecintiilor legali, in localitatea mea oficiale (Pest'a, Strad'a Kerepes, Nr. 65), la 24. octomvre 1870, la orele 9½, ante-meridiane.

Pest'a, 18. oct. 1870.

Tuschner, m. p.,

jude de instructiune in afacerile de pressa pentru districtulu de Pest'a.

Dlul Ionu Porutiu, redactoru respunditoriu alu diurnului periodicu „F e d e r a t i u n e a“, in Pest'a.

Nr. 370.

1870.

Judele de instructiune in afacerile de pressa pentru districtulu de Pest'a.

Directorulu causelor regesci, ca procuroru generalu in afacerile de pressa, plangundu-se inaintea mea d'in caus'a delictului de pressa ce ar fi cuprinsu in articlulu publicatu in Nr. 78. alu diurnului „F e d e r a t i u n e a“ d'in 1870. sub titlulu „Pest'a 19/7. aug. 1870.“: te invitu, Domnule Redactoru, ca, pentru a fi ascultatu, sè bine-voiesci a te infatisia, sub greutatea consecintiilor legali, in localitatea mea oficiale (Pest'a, Strad'a Kerepes, Nr. 65), la 25. octomvre 1870, la orele 9½, ante-meridiane.

Pest'a, 18. oct. 1870.

Tuschner, m. p.,

jude de instructiune in afacerile de pressa pentru districtulu de Pest'a.

Dlul Ionu Porutiu, redactoru respunditoriu alu diurnului periodicu „F e d e r a t i u n e a“, in Pest'a.

Alegerile la congresulu autonomiu catolicu d'in Pest'a in Dieces'a Oradei-Mari.

Precum se scie, provinci'a basericesca a romaniloru gr. cat. inca este invitata, a tramite reprezentanti la Congresulu autonomiu alu magiariloru catolici. Audim, ca in trei diecese, anume in archidiececa, apoi in cea a Gherlei si a Lugosiului, nu s'a facutu d'in partea ordinariatorulu neci unu pasu, nu s'a datu neci o ordinatiune, spre a se efeptu alegerile; acele dar' nu au alesu, dorindu cu toti romanii binesentitori Congresu romanu in Blasiu. Onore lor!

Nu asié in dieces'a Oradei-Mari. Aici episcopulu Papp Szilágyi si-a pusu in capu a lucrá cu tote poterile in contr'a congresului romanu, si acést'a nu numai d'in cauza, ca Sant'a Sa si teme absolutismulu de acelu Congresu, ci si pentru-ca Sant'a Sa, in ambitiunea sa necalificabile, se vede a-si fi propusu, a lucrá sistematicu in contr'a a toti pasii salutari ai mitropolitului Vancea, pre care, — precum se scie, — Sant'a Sa Papp Szilágyi nu lu pote suferi pentru superioritatea talentelor frumose, ce le posiede, si pentru-ca i este capu! Pecatu, ce Sant'a Sa nu i-lu va iertá neci odata.

Asié dara Sant'a Sa a dispusu alegerile, provocandu la obedientia, ce sunt detori preutii epis-

copului loru (Sant'a Sa crede pote, ca acést'a obedientia oblega si in cele rele); si amenintiandu cu perderea angarielor si ajutorieloru, ce capeta preutii si dieces'a d'in fondulu religiunii, la casu daca nu voru alege. Dar' Sant'a Sa care, decâte ori se plange la d'insulu câte unu preutu de greutatile traiului, i respinge de comunu cu indignatiune, provocandu la esemplulu Apostoliloru, cari inca au fostu seraci, nu au avutu plata, si traiau in misieitate, — Sant'a Sa — d'icu — trebuia sè scia, ca acestu argumentu nu va avé prè multa valoare inaintea clerului sèu, care este multu mai preceptu decátu sè nu scia, ca fondulu religiunii nu e alu catoliciloru de unulu sèu altulu ritu, ci e alu catoliciloru preste totu; ca, prin urmare, catolicii de ritulu lat. nu au dreptulu de a eschide pre gr. catolici; ca chiaru daca i-ar' eschide, gr. catolicii romani totu nu aru peri, ci incredintia de dreptatea causei lor, care in urma totu trebuie sè triumfe, aru mai suportá si acést'a nedreptate, d'icundu intru sine cu flegm'a indatinata romanului, ca odinioara improcesuatu lui Bohusiu: Cu atát'a mai reu pentru latini! Sant'ei Sale i place a se laudá cu clerulu sèu cultu, candu i vine la socotela; si éta ca in fapta lu tiene destulu de simplu, cugetandu, ca lu va poté amagi cu asteliu de argumente!

Destulu, ca Sant'a Sa in credinti'a sa nefericita, ca pote duce preutimea sa culta de nasu, a datu cercularie, sè se faca alegerile. Ci a trecut bab'a cu colaci! La alegerile d'in rondulu trecut, clerulu erá surprinsu nepregatitu, confusu, fara a se scf orientá; asteliu nu e mirare, daca a potutu succede Sant'ei Sale a midi-loci cu totu felulu de ordinatiuni secrete si amenintári alegerea cu o majoritate miserabila a canonicului Szabó, a acestui modelu incarnatu alu omeniloru trandavi si fara sporiu, cari se numescu romanesce: „m a m a l i g a n e f r e c a t a“ si „l a s a m e s e t e l a s u“; care nu a facutu neci pana acum nimicu pentru baserica si natiune, si nu e sperare sè faca neci de aci inainte; care, precum i-a mandatu Sant'a Sa episcopulu, a intratu anulu trecut in Congresu, acolo dupa datina a tacutu, dupa Congresu apoi a venitu era a casa, falosu ca noroculu orbu i-a datu ocaziune, de a mai areta inca odata, incátu se scie teref, si incátu i jace la anima interesulu basericeii si a natiunii!

Ci la alegerea acést'a a dou'a reusi cu totulu altu rezultatu, decátu care lu doria clic'a curtena. Ba la inceputu, preutii neci ca voiau sè alega; dar' temendu-se, ca nu cum-va cutari mai servili, cátu de pucini, sè alega é:a [pre vre-unu mame-lucu, pre care apoi episcopulu sè lu proclame de reprezentante alu diecesei si sè lu duca ca pre atare in Congresu in butulu toturoru protestelor diecesei; — s'au resoltu in urma a alege; inse a-si concentrá voturile in unu atare barbatu, alu carui trecut sè fia destula garantia, ca va corespunde acceptariloru clerului si a poporului romanu.

Resultatulu acestei alegeri s'a si publicatu acum prin foiele nationali, pentru-ca se scia inainte, de-si scrutiniulu s'a tinentu numai Marti, in 12 a lunei cur, cu care ocaziune s'a adevertu faim'a respandita inainte, ca alesulu clerului este intru adeveru D. I u s t i n u P o p f i u; mai capetandu inca voturi professorulu S e l a g i a n u, V. I u t i u secret. episcopescu si I o a n u S z a b ó canoniculu.

Fiindu ca „m u n d u s n u m e r i s r e g i t u r“, si fiindu ca me interesá forte [de a scf, incátu s'a desceptatu dieces'a d'in somnulu letargiei, am cercatu a aflá, cu tote amenunturile sale, resultatulu acestei alegeri; asteliu am rescitu apoi de la cei ce au fostu in comisiunea scrutatoria, nu numai care câte voturi a capetatu, ci si ca cine pentru cine a votatu. Credu, ca publiculu va primí bucuros daca, spre cunosceria starei acestei diecesei, voi face aci statistic'a alegerii.

Premitu inainte de tote, ca profesorii d'in Beiusiu, afara de D. T e o d o r u R o s i u, nu au alesu; asemene nu au alesu cinci districte protopopesei d'in cele mai de frunte, anume alu Co-

d r u l u i, alu C r i s i u l u i, alu M a d a r a s u l u i, alu V e t i s i u l u i si alu V a s i a d u l u i. D'in districtulu Careiloru-Mari inca numai trei preuti au alesu, era majoritatea s'a dechiaratu pentru nealagere; asemene inca unii d'in alte districte; motivandu toti acesti-a neparticiparea lor la alegeri cu ace'a, ca nu recunosc dreptulu catoliciloru magiari, de a se mesteca in afacerile nostre basecesci, si ca dorescu Congresu la Blasiu si sinode diecesane, unde se dispunemu nei si strainii de trebile nostre.

Era cei ce au votatu, si-au datu voturile asteliu: pentru Dlu I u s t i n u P o p f i u au votatu 49, pentru Dlu profesore S e l a g i a n u 9, pentru secret. V a s. I u s t i u 23, pentru Dlu canonicu S z a b ó 8. Au mai capetatu inca doi insi câte 1 votu.

D'intre acesti-a, judecandu dupa tinent'a lor d'in trecut, Dd. P o p f i u si S e l a g i a n u sunt de parti'a nationala fara reserva, d'in care cauza, — precum se scie, — neci nu sunt placuti, d'in contra sunt chiaru odiosi inaintea episcopului si a satelitoru lui. Voturile, ce le-au capetatu acesti a, facu la olalta; 58. Acum, daca vomu adange cãtra acesti-a pre profesorii d'in Beiusiu, pre preutii d'in cele cinci districte pomenite, pre cei d'in districtulu Careiloru-Mari, si pre ceia-l-alti cari nu au alesu prin alte districte inca, in numeru cam de 71, cari chiaru pentru ace'a nu au votatu, ca ci se tienu de programulu nationalu: apoi resolta, ca parti'a nationala numera asta-di in diecesa la 120 de preuti bravi; pana ce clic'a antinationala (votantii lui I u t i u si S z a b ó) abie pote areta 31 de tereitori. Cu acestu rezultatu sciu ca se pote fali Sant'a Sa, daca va merge la Pest'a. Cu tote ca, daca ar' fi pastoriu adevertu, daca ar' avé anima adevertu parintiesca si romana, nu ar' trebui sè planga, candu se bucura tota dieces'a de triumfulu luminei si alu adevertului.

E mare bucuri'a nostra de invingerea repurtata; totu-si nu ne potemu tainu neci dorerea, ce o sentim, candu vedemu, ca totu s'au mai aflatu, de-si numai 31 de insi cari, parasindu flamar'a nationala, au votatu pentru omeni ca Szabó si Iutiu. Inca ce se atinge de Szabó, treca-ducuse; ca ci de-si noi lu cunoscemu de unu omu care, cu tote ca e inca teneru si plinu de putere, semena mai multu cu unu mosiu betranu si cu una baba fara dinti, cari nu au alta chiamare, decátu a siedé in siutu, a dormi si a manca, candu i se pune mes'a inainte, dar' celu pucinu nu e compromisu in faci'a publiculu in privinti'a comportare sale morali si a caracterului sèu preutiescu. Nu e minune dara, daca s'au aflatu 8 omeni in tota dieces'a cari, neaudindu rele despre comportarea sa morale, mai sciindu inca ca prin acést'a voru face placere episcopului, s'au resoltu a votá pre d'insulu.

Dar' ca s'au potutu aflá, si inca 23 de preuti in diecesa cari au votatu pre unu omu ca Iutiu, acést'a este unu adevertu testimoniu de paupertate sufletesca pentru respectivii, una batjocura, unu scandalu pentru diecesa. Sunt cumplete lucrurile, ce se vorbescu despre conduita scandalosa a acestui preutu nefericitu, despre care scie tier'a si lumea, ca nu este in Oradea-Mare neci una cãrsmã, neci unu cuibu de immoralitate, prin alu caroru noroiu sè nu se tavalesca, facundu cele mai infame scandale, spre rusinea clerului si a diecesei intregi; despre care amu auditu de la omeni demni de tota credinti'a, ca pana si Vinerea mare, acést'a d'i santa inaintea a totu sufletului crestinu, o-a petrecutu in birtu pana dupa media-nopte, de unde s'a departatu, tiapenu ca lemnulu, numai la 2 ore dupa media-nopte, candu sunau clopotele, chiamandu pre credintiosi la S. baserica, pana ce elu, preutulu curteanu, se asiedia in patu, ca baremu pre S. Sambeta sè se descepte d'in ametiela. Si inca are neobrasnicia a se laudá elu insu-si cu infamie sale.

Dar' trebuie sè i damu, ca la faciarnici'a linguistoria inca se pricepe bine. Candu stá facia cu episcopulu, atunci joca rolulu de moralistu, striga, toiesce, ca e rea lumea, debaca in contr'a preuti-

loru, apesa pre bietii preuti acusatii cu ce-va, încâtu numai pote; era candu nu e episcopulu de facia, prin birturi si alte societati se imbala in contr'a episcopului sêu si in contr'a canoniciloru, numindu-i prosti, si cum i vine la gura; joca rolulu de natiunalistu si omu liberalu, se areta pâna si partinitoriu de sinode: astfelu voindu a-si castigâ în faci'a lumei popularitate. Dar' lumea i respunde: Te cunosecu masca frumosa!

Si s'a aflatu totu-si 23 de preuti, cari au votatu, sâ li fia representante acestu tiranuti fa-ciarnicu si stricatu. Altcum dieces'a se pote mangaiâ cu ace'a, cã partisanii lui sunt parte omeni de totulu teneri, cari au votatu pentru elu d'in interesu, ca sê li esopere parochia mai bunisiora, cãci elu se lauda inaintea loru, cã elu conduce dieces'a, si face ce voiesce cu episcopulu celu . . . precum sunt: Tim. Varga, Perényi, Fehér, Majoru, Brancovanu, Horváth, Mich. Muresianu, etc., parte sunt omeni fãra neci una reputatiune in dieces'a, ca Ivanu, Fritye betranulu, Rezey tenerulu, Talpasi, etc. Si d'intre acesti-a credemu cã au votatu cei mai multi pentru dinsulu, sedusi de cuvintele lui cele liberali, la cari se precepe forte bine, candu e între pahare. Cãci nu credemu, ca unu preutu, care lu cunosece câtu de câtu, si care se stimeza pre sine si si-onora statulu, in care se afla, se si-dêe votulu pentru unu omu, ca parintele secretariu I u t i u.

Daca ar' fi câtu de câtu sentiu de omenia in acestu omu, demultu trebuiâ sê depuna, de buna voia, reverend'a, de carea nu e demnu. Dar', daca nu o depune dinsulu, lumea se intreba cu mirare, cum de lu pote suferi episcopulu spre scandalisarea diecesei? Se cuvine ore unui episcopu a rebdã ca, sub patronagiulu aripeloru sale, sê se comita infamie, de cari comite secretariulu sêu, fãra neci una sfiela si pedepsa? Ce indemn u va avê preutimea diecesana spre cele bune, candu vede cã episcopulu patroneza si acopere sub scutul autoritatii sale archieresci vitiulu si coruptiunea?

Altcum aci e tempulu sê dechiarãmu cã, daca acestu omu nu se va departã de buna voia d'in loculu, ce lu ocupa spre scandalisarea a totu clerulu, sêu, nefacundu elu acêst'a de buna voia, daca nu lu va departã episcopulu: nu preste multu va face clerulu pasii receruti spre departarea lui, scotiendu la publicitate atari episoade d'in viet'a acestui faimosu secretariu, cari nu voru servi spre onorea episcopului, care pote suferi atari fãra-delegi. Lu ascurãmu pre Dlu secretariu, cã avemu la mana date, despre cari pote neci cã viseza; aventurele sale prin . . . duelulu, vestiminte femeesci cumperate la nane de . . . etc., cari ne sfiimu a le pomeni aci, nu cum-va sê le intielega cine-va, si sê rosieca si cetindu asemene lucruri. Destulu, cã le precepe Du'a-Sa. Daca nu va folosi neci acêst'a, recurgemu la autoritate basericesca mai inalta, si apoi sê secrete fia-cine, precum a semenatu.

Èra episcopulu, daca vre ca preutii diecesei sê lu stimeze, si sê lu iubesca ca pre unu parinte,

FOISIORA

De ce voimu s'avemu unu teatru natiunalu ?

(Discursu tînutu de dlu Iosifu Vulcanu la inaugurarea Societatii pentru fondu de teatru natiunalu in Dev'a, la 4. oct. a. c.)

(Fine. *)

Fratii nostri d'in Roman'a libera, mai favoriti de sorte decãtu noi, avura fericirea a vedê mai de multu innaltandu-se in mediu-loculu loru unu templu alu Thaliei romane.

Infintierea acestui-a formêza o flore pretiosa in cunun'a de merite a nêmoritorului nostru Eliade.

Acestu Mentor alu romanismului, dupa rescol'a lui Tudoru Vladimirescu, se retrase la mos'a Goleci. Acolo elu, Capetfneanu si Constantinu Golescu subscrisera in altariulu besericeii memorabilulu juramentu secretu, de a lucrã pentru realizarea unui programu natiunalu.

In acestu programu epoealu, punctulu alu 7-le fû: **f o r m a r e a u n u i t e a t r u n a t i u n a l u .**

Nu-mi e scopulu a descrie acum'a mai pre largu istoria esecutarii acestui programu, despre care vorbii degiã in altu locu (Familia 1868 nr. 39. 40.) mai de multu, insemnu numai atã'ta, cã gratia patriotismului barbatiloru romani de pre acele timpuri, teatrulu natiunalu se faci. 29 augustu 1834 fû diu'a memorabila, in care dîn'a Thalia pentru prim'a ora a inceputu sê vorbesca romanesce in faci'a unui publicu insufletitu.

Sê ne petrunda si pre noi spiritulu si convictiunea

*) Vedi Nr. 102 si 103 alu „Fed.“

sê se emancipe de tutel'a aceloru lingai faciar-nici, cari lu incungiuira; sê schiame in giurulu sêu preuti, cari se bucura de increderea diecesei, apoi sê se puna in frunte, si sê merga cu dieces'a, conducundu-o la fericire; si nu sê tema, cã va fi tare si maritu, avendu dieces'a cu sine. Scimu, cã ar' avê anima buna, daca nu s'ar' lasã condusu de omeni odiosi la tota natiunea. Nu lipsesce, decãtu sê voiesca, ca sê i cantãmu intru una demanetia laud'a meritata.

Unu romanu gr. cat.

P. S. Chiaru candu eram sê tramitu acêst'a epistola, afiu, cã Santia Sa voiesce sê duca si pre canoniculu S z a b ó cu sine la Congresu ca representante alu capituleloru gr. cat. romane. Dar' cine l'a alesu? Cine i-a datu mandatulu? Dupa regulamentulu, ce a datu Congresulu d'in Pest'a pentru algeri, — si care de altminte, se intielege, n'are neci una putere obligatoria pentru diecesele romane gr. cat., — capitlurile d'in fia-care provintia basericesca tramitu unu representante, care se alege asiã cã, votandu fia-care capitulu pentru cine voiesce, tramite voturile la capitulu mitropolitanu; acestu-a, facundu scrutiniu, dechiarã pre celu ce a intrunitu mai multe voturi de representante, dandu-i credentiunalulu, fãra care nu pote fi verificatu. Acum se scie, cã la noi trei capitluri, anume celu d'in Blasiu, Gherla si Lugosiu, nu au alesu; prin urmare canon. S z a b ó neci nu au potutu primi mandatulu de a representã acele capitluri. L'a alesu numai Capitulu oradanu; d'ar' dupa ce lege cuteza a-si arogã capitulu oradanu dreptulu de a deputã pre cine-va, in numele toturor capitlurilor d'in provintia basericesca? Cãci episcopulu si capitularii oradani trebue sê scia, ca omeni precepti cã, dupa lege, nu au neci unu dreptu, de a tramite ablegatu numai in numele loru, separatu de celelalte capitluri ale provintiei. Ascepta, sê se blameze si cu acêst'a in faci'a a tota natiunea. Si chiaru daca Congresulu lu va verificã, pote ore episcopulu si capitulu oradanu sperã, cã va avê acêst'a resultatulu bunu? Sunt de presinte in capitulu oradanu cinci canonici, unu scaunu fiindu vacantu. Acum, cã S z a b ó nu va avê curagiulu a dice neci unu cuventu episcopulu, chiaru sê scia cã lu ducu la pierdiare, acêst'a o scimu; dar' între cei-a-lalti canonici, Borbola, I o a n u P a p p, K o r h á n y, N y i s z t o r, sê nu se afe unu singuru omu, care sê dêe episcopului sfatulu bunu, a se abate de la acestu propusu nefericitu? Sermana diecesa, la ce ai ajunsu!

Idem.

De pre campulu resbelului.

Telegramulu ce ni veni d'in Munichu, cu datulu 19. oct., comunica, cã la fluviulu Loire se pregatescu eveniminte mari. Generalulu Tann impartasiesce, cã una armata franceza, constatatoria d'in 60.000 fetiori, inaintea, preste Blois si Vendome, cãtra cetatea Orléans. Generalulu Tann, ca-

lui Eliade. . . Sê facemu si noi o promisiune, dar' nu secreta si la altariu, ca elu si socii sêi, ci aice, in faci'a toturor'a, — sê promitemu toti, cã ni vomu face detorintia natiunala, cã vomu concurge toti d'in respoteri la infintierea unui teatru natiunalu romanu!

Sê dicemu toti: Sê fondãmu unu teatru natiunalu!

Da, sê fondãmu si noi câtu mai curundu acestu institutu de mare importantia . . . care va aduce natiunii atãte folose salutare . . . care va fi meritulu a desceptã sentiulu natiunalu in tote partile locuite de Romani. . .

Sê fondãmu o scena romana, care sê presare sim-burele romanismului in locurile cele mai indepartate, in anelele cele mai amortite . . . care prin modelele sale represintate sê inspire de eroismu si doru de libertate pre toti! . . . si care sê escite sentierintulu iubirii de limba in toti fiii si in tote fiicele natiunii nostre, ca, formandu unu coru sublimu, sê cante:

Multu e dulce si frumosa

Limba ce vorbimu;

Alta limba-armoniosa

Ca ea nu gasimu.

Salta anim'a 'n placere,

Candu o ascultãmu,

Si pre buze-duce miere,

Candu o cuventãmu.

Romanasiulu o iubesco,

Ca sufletulu sêu . . .

Ah! vorbiti, scriti romanesce,

Pentru Domnedieu!

(Sionu.)

Sê fondãmu unu teatru natiunalu, in care postii

rele tiene ocupata numit'a cetate, cere una divisiune de cavaleria, pentru ca, intaritu estu-modu, sê pota intimpinã armat'a franceza. — Dupa scirile d'in Tours, d'in 19. oct., garnison'a franceza d'in Verdun faciã una erumpere norocosa, cu care ocaziune prusii fure batuti pre deplinu.

Cu privire la perderile armatei nemtiesci, suterite la Metz in 7. oct., diuariulu „Frankf. Journal“ publica urmatoriele date, ce le-a primitu d'in Courcelles, cu datulu 11 oct.: „Corpulu nostru assediatoriu, dice numitulu diuariu, se bucura de pucina linisce, si chiaru candu se crede mai siguru, trebue sê se ascepte la erumperea inimicului. Estu-modu s'a intemplat si vineri-a trecuta. Va fi fostu aprope la 8 ore antemeridiane, tempulu erã curatu si amicabilu, candu erumperea urmã de-una-data pre ambii tiermuri ai fluviulu Mosell'a, era batteriele d'in tote forturile sustienura unu focu viu. Francesiloru li succese usioru a navalã a supr'a avangardelor nostre, inse, preste putiera, dederã de corpuri mai mari, cari li se opusera cu energia si resolutiune mare, facundu ca lupt'a sê incete pre unu momentu. Tunurile cele grele fure scose d'in lupta. In decursulu demanetiei, francesii ocupara tote pusetiunile prusiloru, sustienendu-se in ele pâna in murgitul serei, candu apoi se terminã lupt'a. Prusii, cari între ace'a primira intãriri insemnate, suscepura de nou lupt'a in demanetia urmatoria, carea durã pâna dupa media-di, constandu-li francesiloru, afara de vre-o 1000 morti si raniti, inea si vre-o câte-va sute de prisionieri. De asemenea si prusii au suferitu perdiu aprope egale cu ale francesiloru. Trupele prusesci si-ocupara era-si pusetiunile loru de mai innainte cari, se intielege, sunt forte devastate. — Francesii au stricatu castrulu avangardeloru precum si unu numeru mare de siantiuri, succediendu-li totu-odata a ocupã si una cantitate nu neinsemnata de furagiu.“

Conformu unui telegramu d'in Tours, datu d'in 19. oct., cetatea Chateaudun fû ocupata de prusi, dupa una lupta de diece ore, in 18. oct. s'era; francitireurii si gardele natiunali au resistatu in modu eroicu contr'a poteriloru prevalente ale inimicului. — Unu telegramu d'in Versailles, d'in 18. oct., contine unu raportu alu generalulu Werder, conformu carui-a francesii s'au retrasu spre Belfort d'inaintea trupelor nemtiesci. — Cu ocaziunea unui atacu alu francitireuriloru contr'a prusiloru, intemplat, in 17. oct., la Chateau-Thierry, li-a succesu cam la 500 de gardisti mobili a scapã d'in captivitatea prusiloru.

Unu telegramu d'in Berolinu, cu datulu 19 oct., contine urmatoriele sciri: Versailles, 17. oct. Generalulu Pilsach respinse, in 12. oct., 3000 garde mobile d'in Beteuil. In 14. oct., tunurile vigilielor campestre ale corpulu alu 12 de armata respinsera una erumpere a mai multor batalone. — In 15. oct., inimiculu lucrã la siantiuri in giurulu cetatii Villejuif, inse fû alungatu de artilleria campestra a corpulu 6. de armata.

Diuariulu „Gazette de Cambrai“ comunica, cu privire la asaltulu prusiloru, facutu contr'a cetatii

nostru sê spuna generatiunii noue in limb'a armoniei, cã d'ins'a e unic'a nostra comora si mangaiare pentru viitoriu. . . Sê-i spuna, cã tenerimea in tote timpurile a statu necontentu in serviciulu mariloru idee de reforme noue . . . cã tenerimea romana nu pote a nu fi o adeverata urmatoria a celor-a de odinora. . . Sê-i spuna, cã d'ins'a e unic'a nostra sperantia, ce ni-a mai ramasu d'ia timpuri viforose. . . Sê-i spuna, cã:

La noi „e putredu merulu,“ nu-e modu de curatire,

Si totu ce se sperêza, sunt simburii d'in elu;

Acesti-a ceru plantare, silintia si unire,

Atunci va cresce cedruulu d'in ramulu tinereulu! . . .

(Muresianu.)

Sê fondãmu unu teatru natiunalu, unde femeele romane sê vedã prototipurile patriotismului si natiunalismului . . . ca ele sê inspire pre copiii loru de acele sentiminte sacre. . . Sê aretãmu, pre scena, mamelor figur'a unui Stefanu, Mihaiu, Mircea, Dragosiu, Negru, Tudoru, si altii, ca ele sê invetie pre copiii loru consciintia natiunala a acestoru-a! . . .

Sê li presintãmu figure clasice, ca mam'a Graciloru, care scrise fiiloru sêi la Cartagine aceste: „Preferu a audf, cã in Africa ati moritu vitejesce, decãtu sê ve vedu traindu a casa fãra nici unu folosu. Me rogu de diei ca, daca vietia voastra va aduce unu folosu ore-care binelui publicu, sê ide d'in dfilele mele, si sê le adanga la anii vostri; er' daca ati fi spre detrimentulu tiei, vreu s'audu mai de graba scirea despre mortea voastra, decãtu ca osele mele sê se prefaca pravu si cenusia!“

Sê li infatisãmu pre admirabila Veturia carea, esindu la marginea Romei spre a intimpinã pre fiulu sêu Coriolanu, carele veni in contr'a patriei sale, in fruntea Volsiloru, respinse bratiulu acestui-a cu urmatoriele ca

St. Quentin, următorul raportu: „Sambeta, in 8. oct., cătra 10 ore si diumetate, s'a anuntiatu, că prusii se afla in departare de putiene chilometre dela cetatea St. Quentin pre calea cătra La Fère. Tamburii batura alarma. Gard'a natiunale grabi in pusetiunile sale. Prefectulu, dlu Anatole de la Forge, merse in piati'a principala a cetății, avendu in una mână sabi'a, éra in cea-l-alta revolverulu. Elu provochă poporatiunea la lupta, punendu-se in fruntea ei. In ceste 14 dîle d'in urma, in strad'a d'Isle, s'au facutu patru baricade tari. Aceste baricade fure aperate căte-va mominte numai prin 10 fetiori. Lupt'a s'a inceputu la intrarea in cetate. Prusii, cari numerău aprope la 900 fetiori, s'au proviedutu cu siantiuri in apropiarea călii ferate. Pre langa tote incercările lor, nu potura respinge gard'a natiunale, si estu-modu suferira perderi mari. Lupt'a dură până la 2 ore d. m., candu apoi prusii se retraseră, luandu-si calea spre Marle.“

Unu telegramu d'in Berolinu, datatu d'in 20. oct., impartasiesce, că divisiunea 22. a armatei principelui de corona batù, in 19. oct., 4000 de francesi la Chateaudun, si asaltă cetatea, cu care ocaziune s'a facutu mai multi prizonieri. — Dupa scirile d'in Nancy, d'in 19. oct., francesii au prinsu, pre drumulu de la Orbais cătra Montmirail, una parte d'in colon'a de proviantu a prusilor, éra militarii, cari insociău acésta colona, fure ucisi. — Conformu sciriloru d'in Parisu, sosite in Tours prin post'a aeriana, prusii atacaru, in noptea de la 18. oct., redoutele de la Hautes-Bruyères si Bicêtre, inse, dupa una lupta de trei ore, fure respinsi cu gloria.

De la congresulu gr. or d'in Sabiu

Congresulu baserecescu alu Romanilor de religiunea gr. or. d'in Ungaria si Transilvania, convocatu pre 113 octobru a. e. in Sabiu, si-a inceputu degia agendele sale. Miercuri, in 30 sept. 12 oct., s'a tînutu invocarea Spiritului Santu in basereca parohiale d'in locu, la care erau de facia partea cea mai mare a membriloru congresuali, pontificandu la servitiulu ddiescu Prè Sant'i'a Sa parinte Archi-episcopu si Metropolitu Andreiu bar. de Siagu n'a, ér' Joi, in 113 oct., s'au adunatu toti membrii presenti, cari nu erau mai multi ca 52 d'in 90, la 9 ore, in ace'a-si basereca pentru tîneria I, unde mai întâi se alese o deputatiune de 9 insi, cu par. episcopu Popasu in frunte, ca să invite pre presiedintele Metropolitu la siedintia, carele venindu, si-ocupa locul presidiale intre strigări de „să traiesca“.

Dupa acésta, presiedintele tînu cuventarea de deschidere,*) apoi se alesera trei comisuni, căte un'a d'in fia-care diecesa, ca să se verifice membrii presenti. Siedintia se suspende până la 12 ore, ca comisiunile numite să pota luá la reviziune credentiunalele membriloru cari, adunandu-se éra-si congresulu, se si verificara.

Urmă dupa ace'a unu raportu alu presiedintelui des-

*) Se va publicá. Red.

vinte: „Inainte de a te poté primi in bratiulu meu, tre-bue să sciu, daca esti inca si acum'a fiulu meu, séu inimiculu patriei?“

Să li mai inviămu matronele cari, la plecarea fiului loru in batalia, i-dedeau unu scutu, si i-spuneau: „Séu tu să aduci scutul acestu-a a casa, séu pre elu să te aduca altii!“

Să li reimprospetămu in memoria pre celebr'a mama a lui Stefanu celu mare, carea incuă portile cetății inaintea fiului séu, reintorsu batulu, si lu-primi astu-felu:

Ce dîci tu straine? . . . Fiulu meu departe
Pre camp'i'a luptei mii de morti imparte!
Inse

Daca tu esti fiu-meu, nu-ti sum mama eu!
(Bolintineanu.)

Să punemu in vederea loru pre domnit'a Rocsand'a, care a sacrificatu amorulu séu pentru patri'a sa, că-că-ti'era mai pre susu de tote!“

Să inspirămu feteloru adorarea acestui mare principiu: „Ti'era mai pre susu de tote!“ . . . Dar' totu-odata să le invetiămu a cantá:

Ah! a fi acum romana
Este mandru, e cerescu!
Dorulu mamei me ingana,
O iubescu si o pazescu!
Că-ci adi mam'a mea strabuna
Zace bolnava in patu,
Si contrarii-i canta, suna,
Cantecu gelnicu nencetatu.
Inse eu cu mangaiare
Me inchinu pre-alu ei sinu,

pre sanctiunarea statutului organicu baserecescu, d'in partea regimului. Ne a frapatu tare expresiunea, că statutululu s'a sanctiunatu cu pucine modificări neessentiale (?). Nu sum eu competente (De-si nu in intielesu oficialu, dar' altminte esti competente. Red.) de a judecă despre essentialitatea séu neessentialitatea acestoru modificări, dara credu că oo. dd. deputati nu voru lipsi a face cele necesarié in privint'a acésta.

Membrii congresuali nu sunt toti presenti, cu tote aceste se lucra cu energia. Unu objectu insemnatu se va debate in congresulu presentu, acestu-a e reducerea parochieloru.

Sperămu multu de la barbatii de incredere ai natiunei, adunati in acestu congresu. „Ddiu să li ajute in lucrările pentru progressarea si innaintarea natiunei nostre romane, celei, pre nedreptu, cercate de multe calamități“.

Victoru.

VARIETATI.

*) (Sabiu, 15. oct.) Asta-di, la 8¹/₂ ore, sodalii romani tînera in sala „Imperatului Romanu“ unu concertu cu declamări. — Anunciămu cu bucuria acésta, de ora-ce d'insii formeza unic'a reuniune de felulu acestu-a in intrega Austro-Ungaria.

*) (Premiu pentru una novela.) Redactiunea „Familiei“ publica premiu de siese galbeni pentru cea mai buna novela originala. Terminulu concursului e 28. decembrie c. n. Novelele istorice, séu cele poporale voru avé preferintia.

*) (Contribuiri pentru francesii raniti.) Dupa terminarea balului, arangiatu in Dev'a, in folosulu teatrului natiunale, una cununa de teneri luá locu in giurulu meseloru, pentru a schimbá cuvinte amicabile si a resuscitá suveniru dulci d'in viet'i'a loru collegiale. Sub decursulu acestei petreceri confidentiali, la initiativ'a dlui Simeonu Trifu, vice-fiscalu la tribunallu comitatensu d'in Dev'a, s'au facutu urmatoriele contribuiuri pentru ranitii francesi: Simeonu Trifu 2 fl., Ionu Simionasiu 1 fl., N. Venteru 1 fl., Eduardu Nemesiu 1 fl., P. Goronu 1 fl., Németh, confetariu, 1 fl., Antiochu Francu 1 fl., Mihaiu Bontescu 1 fl., Alesiu Olariu 1 fl.; cu totulu 10 fl. v. a., carea suma s'a administratu dlui A. Olariu, iubitulu nostru amicu si colaboratoru la acestu diariu, pentru a-o innaintá la locul destinatiunei sale. — Aceste contribuiuri spontante in favorulu fratiloru nostri francesi, cari lupta si suferu pentru libertate, sunt mai multu decâtu laudabili. Marturisimu cu acésta ocaziune, că noi ne-amu sentitu de multu indetorati a adresá publiculu nostru romanu unu apelu pentru scopulu mentionatu filantropicu, inse considerandu situatiunea trista in carea se afla si natiunea romana ciscarpatina, considerandu nenumeratele persecutiuni si suferintie, la cari sunt espusi romanii d'in asié numita Ostrunguri'a, de la inaugurarea dualismulu incoce, amu crediutu că vocea nostra ar' remané fãra rezultat, si asié, in impregiurările nostre, amu dîsu numai in noi: Et voluisse sat est. Cu tote aceste, daca mediulocale voru permite ori-carui romanu de a aliná in ori cătu de mica mesura suferintiele fratiloru nostri francesi.

Si-i legu ran'a cruda, mare,
Că-su copila de romanu! . . .

Dar' tîni'a nostra suprema să fia poporul! . . .
Să fondămu unu teatru natiunale, prin care să de-sceptămu poporul nostru! Să punemu sub ochii séi tablourile cele mai splendide d'in istoria nostra; să-lu intarimu cu armele culturai natiunale; să-lu mangaiămu, să-lu încuragiămu si să-i spunemu, că

Nu mai e timpu s'apuna una genu faimosu in lumé,
Nutritu prin o minune, d'in zei provenitoriu,
A carui-a marire, virtute si renume
Pusesse sub pitioare p'a lunei domnitori.

(Muresianu.)

Să naltămu unu templu alu Thaliei, care să fia ca si o filomela, a carei-a cantare resuna in tota padurea si incanta pre toti . . . ca si sorele a carui radie binefacatorie lumineza globulu intregu . . . ca si aerulu vivificatoriu, care petrunde in tote locurile! . . .

Să fondămu unu teatru natiunale, care să-si pota reversá darurile sale a supr'a totoruru provinciiloru romanesi! . . .

Unu teatru, care să prepare pre stranepotii lui Gelu, Claudiu, Menemorutu, Dragosiu si Negru — la unu viitoriu mai gloriosu! . . .

Unu teatru in care genulu natiunii să invotie pre Romanu a cantá:

— Eu se pieru, eu? . . . nice odata!
Vina-o lume incrunzata,
Vina valuri mari de focu . . .
Nici că m'oru clintí d'in locu!
Totu ce-i verde s'a uscá,
Riurile voru secá,

noi suntemu ga'a, cu tota anim'a, a inaintá contribuirele generose si filantropice Dlui consule francesu d'in Pest'a. Atât'a pentru acei romani, cari potu si aru dori să deé expresiune sentiementului loru de caritate si filantropia cătra marea natiune si sor'a nostra martira.

*) (Nice unu banu.) Ni se comunica copi'a unei epistole — scrie diariulu „Siècle“ — carea s'a adresatu lui Pietri, secretariulu lui Napoleonu III, in Wilhelmshöhe. Acésta epistola se referese la averea personale a fostului odata imperatu. Nu suntemu in pusetiune de a constată acurateti'a acestei impartesiri, ea are inse unu caracteru asiguratoriu, care ne surprinde, si fara in-doieia va surprinde si pre cetitoriu. Éca fragmentulu de mare insemnatate: „Dta cutezi a afirmá, Domnule, că stapanulu D-tale n'a bagatu nice una centima in fonduri straine. Eu voiu să-ti dovedescu prin cifre, că Dta séu nu esti bine informatu, séu că vrei să ascundi adevorul. — Pusetiunea, ce o-am primitu in Parisu, me pune in stare a vorbi cu cunoscintia deplina despre finciunile lui Ludovicu Napoleonu, si nu me temu a fi refutatu prin tesaurariulu séu, Dlu Thelin, care de altmintrelea e unu barbatu forte de treba. Éta dar', aceste sunt sumele puse de Ludovicu Napoleonu Bonaparte in fonduri straine: In 1844, la frati i Baring, in Londr'a 4 milioane; in 1855, in banc'a Of Victoria, totu in Londr'a, 6 milioane; in 1856, la Kindlet si Comp., in Vien'a, 3 milioane; in 1860, la I. P. Jecker, in Mexico, 14 milioane; in 1863, in imprumutulu tunesicu, 3 mil.; in 1864, in imprumutulu otomanicu, 5 mil.; in 1866, in Nou-Iorcu, pre hipoteca, prin mediu-locirea lui Brown Brothers, 10 mil.; in 1867 in imprumutulu rusescu, prin mediu-locirea lui Funder si Comp. si a lui Plitz, banchieru in Petropole, 6 mil.; in 1869, imperates'a cumperá unu bunu la Santander pre numele séu, prin mediu-locirea lui Don Trupita, cu 3 mil.; in 1870 cumperá ea una posesiune in Alcoy, la Alicante, cu 2 mil.; in 1870 puse totu ea in Amsterdam la Berg de Dussen spre vendiare diferite harthie in pretiu de 7 mil.; deci sum'a totale face: 63 milioane, dî siese dieci si trei milioane. Acum'a depinde de la Dta, Domnule, ca să ni spuni, căte milioane are stapanulu D-tale in harthie francesae. Incātu pentru mine, eu cunosc numai una asemnare de rente in favorulu unei „dame nice“, dar' nu voiu să numescu nice sum'a, nice numele donatei. — Primesce, etc., 1. oct. 1870. Max Pol.“

Sciri electrice.

Feldkirch, 19. oct. „Vorab. Volksblatt“ raporteza, că contele Potocki a primitu protestulu Casinei d'in Dornbirn, relativu la rapirea drepturiloru papei, si a respunsu: Ce'a ce se intempla in Rom'a e terribilu; nice unu guvern nu protesteaza, pentru-că tote se sentu prè slabe. Noi traimu in unu timpu, in care lucrurile terribile trecu nepedepsite; suntemu intr'o perioda de transitiune, in carea se nimicesce totu ce a sustatu până acum in beserica si statu; guvernele sunt prè slabe facia cu patimele cele mai degenerate spre a poté sustiené institutiunile sustatorie.

Berolinu, 19. oct. Generalulu Boyer, adjutantulu generalu alu lui Bazaine, a fostu in

Si pustulu totu-mereu
S'a latí n' pregiurulu meu, —
Dar' eu vecinicu, in pitioare,
Pintre valuri arzătorie,
Pintre ordele avare,
Pintre limbele dusmane,
Voiu luptá, luptá-voiu forte,
Făr' a fi atinsu de morte,
Că-ci Romanu sum in putere,
Si Romanu 'n veci nu pieré!

(Alesandri.)

Éta, on adunare, pentru ce dorimu noi unu teatru natiunale!

E sacru scopulu, la care tindemu . . . dar' obstacolele sunt mari . . .

Fia cătu de mari, vointi'a generala va delaturá tote!

Să formămu dar' o cununa
Pentru unu scopu frumosu, sublimu;
Si 'n unire d'impreuna
Adi toti să contribuimu.
Si ca frati cu mână n' mână
Să naltămu cu bratiu fratiescu
Templulu Thaliei romane
Pre pamentulu romanescu!

cortelulu principalu alu regelui si a negociatu cu Moltke si Bismarck in privinta capitulatiunei Metz-ului. D'in partea germanilor s'au fiesatu conditiunile cele mai extreme pre timpu de cinci dñle. Boyer a cerutu pentru ofierii d'in Metz conditiunile de la Sédan, ce'a ce s'a respinsu si asié Boyer s'a reintorsu ieri in Metz spre a cere incuviintiarea lui Bazaine.

A t h e n ' a , 19. oct. Aici se deschidu colectiuni publice in favorulu francesiloru si se dñce, ca se va tramite in Francia una legiune elena pre spesele greciloru avuti. — Guvernulu grecescu recunoscù republica francesca oficialminte.

B r u s s e l ' a , 19. oct. „Étoile Belge“ raporteza: Trochu si alti membri ai guvernului nu sunt neaplecati a intrá in negociatiuni pentru una

transactiune onorifica, numai Gambetta voiesce a resiste pana la extremitate. — Mac-Mahon se afla in Brussel'a.

B e r o l i n u , 20. oct. Generalulu Boyer parasi cortelulu generalu fara nice unu resultatu. — Burnside propuse unu armistitiu pre bas'a sustinerei statului quo, spre a se mediu-loci conchiamarea constituantei, carea se desbata proiectele de pace germane. Favre respinsé aceste propuneri. Bombardarea Parisului se traganeza, de ora-ce timpulu plousu a impededatu asediarea baterelor.

G e n e v ' a , 20. oct. Epistole d'in Tours anuncia, ca operatiunea flotei francesce va incepe dedata cu bombardarea Parisului.

B r u s s e l ' a , 20. oct. Limbagiulu foieloru francesce devine totu mai vehementu. „France“ su-

stiene, ca guvernulu provisoriu pericliteza Francia. Arce-episcopulu d'in Tours dice, ca este una umilite pentru Francia, daca Garibaldi si-atribue misiunea de a o salva. — Cortelulu lui Garibaldi se afla in Lyon.

F l o r e n t ' i a , 20. oct. Unu decretu dechiará, ca statulu papalu este acum provincia italiana, constatatoria d'in cinci cercuri. — Mazzini pleca la Tours, de unde va merge in Anglia spre a agitá in favorulu republicei francesce.

Proprietariu si editoriu **ALESANDRU ROMANU**
Redactoru respund. interim. **IONU PORUTIU.**

Tote ce nu convinu onor. p. t. cumparatori, seu se va reprimi seu se va schimbá cu alte marfuri; una dovedá despre cea mai stricta soliditate.

Una singura proba este de ajunsu

Spre a se convinge cineva despre pretiurile de totu effine ale objectelor mai diosu insirate.

Tote marfurile se vendu sub garanti'a celei mai bune calitatii.

Unu asemenea assortimentu de objectele cele mai nove, mai practice, precum si luxurioze, nu se afla in Viena; s'a portatu grigia pentru tineri si betrani, incatu pentru unu pretiu bagatelu se potu afla pre aleseu presentele cele mai frumoze si mai potrivite pentru domni si domne, precum si pentru copii de ori-ce etate si stare.

Catalogulu pretiuriloru lu-va primi ori-cine gratis si prin epistola francata, indata ce si-va areta adres'a apriatu; este deci unu avantaju forte mare pentru P. T. locuit'ri d'in provincia a si procurá unu asemenea esemplariu, unde se pote vedé apriatu atatu pretiulu, catu si numirea totoror objectelor, ce se afla in depositu. — Espectarile se facu seu prin postepatiune [Nachnahme], seu prin tramitarea pretiulu de-a-dreptulu.

Estra su de articli diferiti de cea mai noua fabricatiune.

Pielaria vienesa,

cunoscuta ca cea mai buna fabricatiune.

Tasec de mana pentru dame, cu ceren de coicelu, 1 buc. cr. 65, 75, 90, fl. 1, 1, 20; d'in cea mai fina pele de chagrin, cu lacatu secretu apriatu, 1 buc. fl. 2, 2, 50, 3, 20, 3, 50, 4; acela si cu pusnariu inainte, fl. 3, 30, 4, 50, 5.

Cele mai noue punge de mana practice pentru dame seu domni, 1 buc. cr. 40, 60, 80, 90, fl. 1, sortele cele mai fine fl. 1, 20, 1, 30, 2, 2, 50.

Portofole practice, a cr. 60, 80, fl. 1, 1, 50, sortu pre-fino, 1 bucata fl. 2, 2, 50, 3, 4, 5.

Portu cigare, 1 buc. cr. 40, 60, 80, fl. 1, 1, 1, 50, fl. 2, 50, 3, 3, 50.

Notitie, cr. 10, 15, 20, 25, pre-fino in pele, cr. 30, 40, 50, 60, fl. 1.

Punge de tabacu, cr. 40, 60, 80, fl. 1, 1, 20, 1, 50.

Tasec de calatoria d'in pele tare, cu lacatu, 1 buc. fl. 2, 20, 2, 50, 2, 80, 3, 20, 3, 60, 4, 50, 5.

Giamantane (cofera) de drumu, nepenetrabile, cu cea mai buna imparrire, 1 buc. fl. 2, 40, 2, 80, 3, 50, 4, 4, 50, 5, 6.

Flacone pentru calatori, imbracate in pele, si pocala 1 buc. fl. 1, 30, 1, 60, 1, 90, 2, 2, 20.

Mansie de vera, pre-bune, de atia seu matase, pentru copii pana la 8 ani, 12 cr., pana la 15 ani 15 cr., pre-fino 20 cr., pentru dame 20 cr., pre-fino 25 cr., cu manchetu 30 cr., d'in matase resuscita 35 cr., manchetu pentru dame, pre-elegante, 35 cr., pentru domni 25 cr., pre-fino, 35 cr., matase resuscita, 45 cr., legaturu pentru dame seu domni, ce se potu spela, fara fivitura, 20 cr., se afla pre-aleseu si dupa gustu.

Cingtorie (bruce) pentru dame si copii. Pentru copii, instruite, 8 cr., dupa late 15 cr., pentru dame 25 cr., d'in pele chagrin; cingtorie pentru dame seu fectie 35, 40, 50 cr. imprenate cu matase 70, 90 cr. fl. 1.

Celu mai mare assortimentu de albumuri pre-frumose:

Pentru 25 portrete, bine-orcátu, cr. 60, 80, fl. 1.

„ 25 „ cu ornamentu pre-fino fl. 1, 50, 2, 3.

„ 50 „ fina, cu imparratura de aur, cr. 90, fl. 1, 50, 2.

„ 50 „ cu celu mai frumosu ornamentu, fl. 2, 50, 3, 3, 50, 4, 5.

„ 100 si 200 portr. 1 buc. fl. 4, 5, 6, 8.

Album cu musica.

Fia-ce album, candu se deschide, canta doue d'intre cele mai noue si placute piiese de jocu seu opere, cu tonuri pline de tactu si placate. Ce surprindere placuta pentru vizitatoru, carea d'ina curiositate, frumdarindu prin Album, este totu-odata jascritu de musica. 1 buc. formatu micu, fl. 9, 50, 10, 50, 11 buc. formatu maru si lungu, fl. 11, 12, 13. 1 buc. quartu mare, esemplariu de luxu, fl. 14, 15.

Cele mai fine telescopice optice cu linta acromatica si cu putere chiara de vedutiun departare de 1, 2 pana la 3 mii, fl. 4, 4, 50, 7.

Mappe de scrisu cu incantoria, fl. 1, 1, 50, 2, acela-si, forte practice, cu incantoria completa, 1 buc. fl. 2, 2, 50, 3, 3, 50, 4, 5.

Necesarie pentru dame, provédinte cu tote requizitele de casutu, si cu ornamentu exterioru pre-fino, cr. 50, 80, fl. 1, 1, 50, acela-si, ornate de luxu, fl. 2, 2, 50, 3, 4, 5, 1 cutia cu 6 ace diferite de brodaritu, cr. 15, 1 cutia cu 2 seu 4 ace de impletitu, cr. 10 si 20, 1 cutia cu 100 ace de casutu sortite cr. 20, 1 carte de modele pentru notatu si brodaritu cu 20 modele, cr. 5.

Dimentate pretiulu de mai inainte. Una parochia vaso, incantulu celu mai nou, porcelanu francescu, cr. 40, 60, 80, fl. 1, 1, 50, sortu mai mari fl. 2, 3, 4, 5.

Unu presentu practic si effinu este noua garnitura de scrisu d'in bronza versatu, constatatoriu d'in 10 bucati, si 1 tienitoriu de orologio, 1 calimaru, 1 tienitoriu de condeie, 2 luminarie (afesnice) pentru scriasu, 1 termometru, 1 luminariu de mana, 1 anuaru (separatariu), 1 stergutoriu de pens. Tote sunt executate forte frumosu si eleganta si costa numai 3 fl.

Totu-una-data tragu atentiunea onor. locuitori d'in provincia a supr'a despartimentulu meu de comisiuni; este uniculu de felulu acestu-a, si primesce si comisiuni mari si mice in ori ce privintia. Se recomanda deci la comandari numeroze.

Marfuri de jocu si jocuri sociale.

S'a avutu in vedere ori-ce copilu, tineru seu betranu, avutu seu seracu; in Viena nu se gasesce alta pravalie, care se ofera unu assortimentu mai variu, si in care se se vendu cu pretiuri atatu de moderate. Diferite jocuri scientificce interesante pentru junimea studiosa, de asemenea si unu assortimentu immensu de jocuri nove sociali interesante pentru copii de tota etatea, etc., etc.

Conspectulu mârfulor de jocu.

- Papusi imbracate pomposu,** 1 buc. 30, 40, 80 cr., 1, 2, 3, 4, fl.
- Papusi neimbracate,** 1 buc. 10, 20, 30, 40, 50, 80 cr. 1, 2, fl.
- Papusi mecanice fugatorie** cu voce, mica capulu, manele si piftoreti, 1 buc. 70, 90 cr., fl. 1, 20.
- Jocuri de Loteria si Tombola,** 20, 30, 50, 80 cr.
- Ciocanu si campana,** 10, 20, 30 cr.
- Domino,** 20, 30, 50, 80 cr.
- Siachu,** flou, cu figura, fl. 1, 40, 1, 60, 2.
- Poptea (joc),** 10, 20, 40, 60, 80 cr.
- Jocuri de paciencia,** 20, 30, 40, 60, 80 cr. 1 fl.
- Jocuri de edificatiu,** 20, 40, 60, 80 cr., fl. 1, 1, 50, 3.
- Jocuri de cuburi,** 30, 60, 70, 90 cr., fl. 1, 20, 2.
- Aparate pentru desamnu,** 30, 60, 90 cr.
- Cassete de incare,** 60, 80 cr., fl. 1, 1, 50, 2.
- Piane,** fl. 1, 50, 2, 3, 3.
- Posaune, trompeta, tobe, violine, Guitarre, cimpoi,** armonice, jocuri cu carapane si alte instrumente forte effine.
- Jocari,** pentru copii mici nepreceptu, d'in lemnu natural, seu d'in metalu cr. 15, 25, 30, 50.
- Animale diferite** cr. 5, 10, 20, pana la fl. 1.
- Animale,** in forma naturala, cr. 50, fl. 1 pana la fl. 2.
- Alte lucruri de jocu,** in mii de esemplari, cr. 10 pana la fl. 4.
- Jocuri sociale,** de la cr. 30, 50 pana la fl. 2.
- Cele mai noue carti cu chipuri, cu seu fara textu,** 1 buc. 10, 15, 25, 45, 65, 80, fl. 1. — Cu ajutorulu noueloru sifone de chipuri si de cetitu, copii potu inveta a ceti, jocandu-se si fara nice una instructiune, 1 buc. fl. 1. Prin joculu cu novela scole de lucru, copii potu inveta diferite lucruri de mana, 1 buc. cr. 90, fl. 1, 20, 2, 3.

- Globali,** 1 buc. cr. 50, 90, fl. 1, 1, 50, 2.
- Laternu magica,** numita farmaceutoria este petrecerea cea mai placuta pentru tineri si betranu, 1 buc. cu 12 chipuri cr. 65, 85, fl. 1, 50, 2, 3, 4, pana la fl. 5.
- Unu micu instrumentu,** numitu paserea miraculoasa, cu care se pote imita cantecele ori-carei paseri; acetia jocaria intaresanta costa numai 25 cr.
- Laditia englesa cu instrumente,** impluta cu tote instrumentele trebuintose in casa, 1 buc. fl. 1, 1, 50, 2, 2, 50, 3, 4; acela-si mice pentru copii, cr. 25, 35, 60, 80, fl. 1.
- Jocurile Fröbel-iane,** forte bune spre ocupatiune propria, assortimentu mare, pentru copii si fete de ori-ce etate, 1 jocu cr. 50 fl. 1, 50, 2, 2, 50, 3, 3, 50.
- Tipografe,** complete, cu alfabetu si utensile, pentru copii adulti cr. 85, fl. 1, 20, 2, 50, 2, 50, 3, 4, pana la fl. 5.
- Una carte de insemnatu si chindisitu,** frumosa, cu 30 modele nove, cr. 5. — Si alte jocuri pline de inventura, pre aleseu, Jocarie diferite, impuchate in siatula, in sete de esemplariu, pentru fete si copii, 1 buc. cr. 10, 20, 40, 60, fl. 1, 2.
- Novele articli protectice de salonu** ofera una surprindere unu bucu petrecere placuta, fara a lasa mirosu nepiacutu, in assortimentu dere si una cr. 3, 5, 8, 10, 15.
- Vetre de feru, bucatarie, staule, pravalie, odai, salone,** cu seu fara incantoria, cr. 35, 60, fl. 1, 20.
- Theatru de copii,** cr. 35, 60, fl. 1, 20.
- Casa de pastrare,** cr. 10, 20, 30.
- Jocuri metamorfosice,** cr. 30, 40, 60, 80.
- Jocuri de ruleta,** cr. 35, 50, 80, fl. 1.
- Sioreci** cu masina de fugitu, cr. 60.
- Caru de focu** cu masina de fugitu fl. 1, 50, 2, 2, 80.

- Orologie de copii,** fina, du catatoriu, cr. 35.
- Alte sortu,** cr. 10, 15, 20, 30, 40.
- Pistole carabine, puse cu efectu pocnitoriu,** 1 buc. cr. 20, 40, 80, fl. 1, 1, 30, 1, 50.
- Sabie de tinichea,** cr. 20, 30, 40; de ociclu, cr. 90, fl. 1, 30.
- Assortimentu mare de jocarie magnetice,** cari nota in apa in directiunea magnetulu, 1 siatula cr. 15, 20, 30, 50, 80.
- Serviciu de porcelanu pentru cafea, thea (ciain) seu bucate,** dupa marime, cr. 60, 80, fl. 1, 1, 50, 2, 2, 50.
- Cassetele farmaceutorie,** compuse nou, sunt forte interesante si amuzante pentru ori-ce etate. Este una casetia frumosica, cu diferite aparate de scamaritorie complicate pre d'in afara, cu introducerea apriatu, incatu ori-casa pote face cele mai frumoze scamaritorie (la la Bosc) cu cea mai mare usureata. — Una casetia, dupa numerulu aparatulu, fl. 1, 40, 2, 30, 2, 80, 3, 50.
- Pamentulu si locuitorii sei,** forte de recomandatu pentru copii piciputi este una cutia cu globulu pamentulu, esecutata dupa regula si toti locuitori pamentulu facuti cu coloru in portulu loru naturalu. Sub fiecare se afla numele in trei limbe; costa numai 35 cr.
- Animale** imbracate cu pele, forte durabile, 1 buc. cr. 30, 50, 60, fl. 1, 1, 50, 2.
- Animale diferite,** cu voce naturala, cr. 50, 80, fl. 1, 30, 1, 50, 2, 2, 50.
- Equipage, cabriolet, sacre, confortabile** si alte carutii, construite d'in tinichea, forte durabile si frumose zgruvate, tote cu col, cr. 80, 90, fl. 1, 1, 50.
- Fotografulu,** unu jocu petrecutoriu, prin care se potu produce fotografu adeverate, 1 buc. d'impreuna cu avizarea cr. 20, 40.
- Joculu americanu de soldati,** seu trei bucati concentrate in un'a. Este standardulu libertati americane, caro servescu totu odatu ca trompeta si postulu ca pocnitoriu, 1 buc. forte frumosa, 80 cr.

Una multime de alte jocarie si jocuri sociale, cari nu se potu tote numi, se potu afla cu aceste pretiuri numai si numai in depositulu subsemna ului. — Liste pretiurilor, cari sunt forte interesante, se impartu gratis.

A. FRIEDMANN in Viena, Praterstrasse Nr. 26.

(6-14)